

Vilniaus universitetas
Medicinos fakultetas

STUDENTŲ MOKSLINĖS VEIKLOS TINKLO LXXVI KONFERENCIJA

Vilnius, 2024 m. gegužės 13–17 d.

PRANEŠIMŲ TEZĖS

Leidinį sudarė

VU MF Mokslo ir inovacijų skyriaus

inovacijų specialistas Kristijonas PUTEIKIS ir

administratorė Rima DAUNORAVIČIENĖ

VILNIAUS
UNIVERSITETO
LEIDYKLA

2024

Mokslo komitetas:

doc. dr. Valdemaras Jotautas
dr. Diana Bužinskienė
prof. dr. Violeta Kvedarienė
prof. dr. (HP) Saulius Vosylius
prof. habil. dr. (HP) Gintautas Brimas
Indrė Sakalauskaitė
Laura Lukavičiūtė
dr. Agnė Abraitienė
doc. dr. Jūratė Pečeliūnienė
prof. dr. Vaiva Hendrixson
doc. dr. Ieva Stundienė
prof. dr. Eglė Preikšaitienė
doc. dr. Birutė Zablockienė
prof. dr. Pranas Šerpytis
Artūras Mackevičius

dr. Žymantas Jagelavičius
doc. dr. Agnė Kirkliauskienė
prof. dr. Marius Miglinas
Žilvinas Chomanskis
doc. dr. Kristina Ryliškienė
prof. dr. Vilma Brukienė
doc. dr. Saulius Galgauskas
Andrius Žučenka
doc. dr. Birutė Brasiūnienė
doc. dr. Jaunius Kurtinaitis
prof. dr. Eugenijus Lesinskas
doc. dr. Goda Vaitkevičienė
prof. dr. Alvydas Navickas
doc. dr. Rima Viliūnienė
prof. dr. (HP) Edvardas Danila

prof. dr. Nomedą Rima Valevičienė
Teresė Palšytė
doc. dr. Vytautas Tutkus
doc. dr. Danutė Povilėnaitė
dr. Viktorija Andrejevaitė
prof. dr. Robertas Stasys Samalavičius
dr. Agnė Jakavonytė-Akstinienė
doc. dr. Jurgita Stasiūnienė
dr. Arnas Bakavičius
prof. dr. Gilvydas Verkauskas
prof. dr. Sigitą Lesinskienė
doc. dr. Marija Jakubauskienė
prof. dr. (HP) Janina Tutkuvienė

Organizacinis komitetas:

Kristina Marcinkevičiūtė
Viktorija Rakovskaitė
Austėja Grudytė
Justina Semenkovaitė
Matas Žekonis
Rokas Žekonis
Milvydė Marija Tamutytė
Augustė Senulytė
Miglė Miglinaitė
Rokas Bartuška
Damian Luka Mialkowskyj
Karina Mickevičiūtė
Jovita Patricija Druta
Emilija Šauklytė

Austėja Račytė
Tadas Abartis
Mindaugas Smetaninas
Rafal Sinkevič
Gerda Šlažaitė
Kamilė Čeponytė
Einis Novičenko
Benas Matuzevičius
Gabriela Šimkonytė
Ieva Ruzgytė
Milda Mikalonytė
gyd. rez. Valentinas Kūgis
gyd. rez. Gabrielė Bielinytė
Vėjas Vytautas Jokubynas

Deivilė Kvaraciejūtė
Julija Pargaliauskaitė
Paulius Montvila
Rūta Bleifertaitė
Alicija Šavareikaitė
Julija Kondrotaitė
Gediminas Gumbis
Joana Leščevskaja
Gabrielė Bajoraitė
Augustinas Stasiūnas
Odeta Aliukonytė
Robertas Basijokas
Elvin Francišek Bogdzevič

ISSN 2783-7831 (skaitmeninis PDF)

© Tezių autoriai, 2024

© Vilniaus universitetas, 2024

PROFESINIŲ RIZIKOS VEIKSNIŲ PAPLITIMAS GYDYTOJO DARBE

Darbo autorius. Vilius SIVICKIS, II kursas.

Darbo vadovas. Asist., dr. Jelena STANISLAVOVIENĖ, VU MF Sveikatos mokslų institutas, Visuomenės sveikatos katedra.

Darbo tikslas. Išanalizuoti pagrindinių profesinių rizikos veiksnių paplitimą gydytojo darbe.

Darbo metodika. Atliktas paplitimo tyrimas pasitelkiant „Google forms“ – elektroninę anoniminę apklausą. Surinktų duomenų apdorojimui, grafiniam pateikimui bei „Pearson’s Chi-squared“ testui atlikti naudota „Microsoft Excel“ programa bei „R“ programavimo kalba. Tyrimo tikslinė grupė – Lietuvos medicinos gydytojai bei gydytojai rezidentai (toliau–gydytojai). Apklausą užpildė 188 gydytojai. Respondentai iki 50m. amžiaus sudarė didžiąją dalį apklausos atsakymų (98 proc.). Apklausoje tirtas šių profesinių rizikos veiksnių paplitimas: Stresas; Kontaktas su infekcinėmis ligomis sergančiais pacientais; Kontaktas su dirginančiomis cheminėmis medžiagomis; Kontaktas su jonizuojančia spinduliuote; Traumos darbe; Ergonominiai rizikos veiksniai.

Rezultatai. *Stresas.* 28 proc. apklaustųjų patiria didelį stresą darbe, 46 proc. – vidutinį, 23 proc. – lengvą. Dažniausi stresą keliantys veiksniai darbe – per greitas darbo tempas (71 proc.), darbo įvertinimo bei užmokesčio stoka (55 proc.) bei nepagarbus/neadekvatus pacientų bendravimas/elgesys (56 proc.). Kiek mažiau apklaustųjų pažymėti stresoriai – kompetencijos trūkumas (43 proc.) bei mobingas darbe (25 proc.). Patiriamo streso lygis priklauso nuo medicininės krypties. Tiek terapeutai, tiek chirurgai dažniau patiria vidutinį arba didelį streso lygį darbe, o gydytojų, nepriklausančių šioms medicininėms kryptims, patiriamas streso lygis yra atsitiktinis (p -value = 0.002541). *Kontaktas su infekcinėmis ligomis sergančiais pacientais.* 85 proc. gydytojų bent kartais tenka kontaktuoti su infekcinėmis ligomis sergančiais pacientais – iš jų 56 proc. kontaktuoja dažnai. *Kontaktas su dirginančiomis cheminėmis medžiagomis.* Mažiau nei pusė (43 proc.) gydytojų teigia nekontaktuojantys su dirginančiomis cheminėmis medžiagomis (pvz. eteris, halotanas, latakisas, formalinas ir t. t.) darbo metu. Trečdalis gydytojų (33 proc.) su dirginančiomis medžiagomis kontaktuoja dažnai, o ketvirtadalis (24 proc.) – kartais. *Kontaktas su jonizuojančia spinduliuote.* Didžioji dauguma (66 proc.) teigia nekontaktuojantys su jonizuojančia spinduliuote (Rentgeno ar gama spinduliais), tačiau beveik penktadalis (18 proc.) darbe dažnai turi kontaktą su jonizuojančia spinduliuote. 15 proc. kontaktuoja kartais. *Traumos darbe.* Dauguma respondentų (82 proc.) per savo karjerą nėra patyrę traumos darbe. Beveik penktadalis (18 proc.) yra patyrę traumą darbe. 17 proc. gydytojų nėra patyrę traumos darbe, tačiau teigia bijantys ją patirti ateityje. Be to, buvo atrastas statistiškai reikšmingas skirtumas tarp

patiriamo streso lygio darbe bei traumų dažnio. Asmenys, kurie susiduria su vidutiniu ar dideliu stresu darbe santykinai dažniau yra patyrę traumą darbe ($p\text{-value} = 0.02294$). *Ergonominiai rizikos veiksniai*. Pusei gydytojų (50 proc.) darbo metu tenka ilgai išbūti neįprastoje pozicijoje (susilenkus, persikreipus). 22 proc. su tuo susiduria tik kartais. Šiek tiek daugiau nei ketvirtadaliui (28 proc.) netenka ilgai būti neįprastoje pozicijoje darbo metu.

Išvados. Beveik kas antras gydytojas darbe patiria vidutinio lygio stresą. Dažniausi veiksniai keliantys stresą darbe yra per greitas darbo tempas, darbo įvertinimo ir užmo-kesčio stoka, nepagarbus/neadekvatus pacientų bendravimas. 1 iš 4 gydytojų susiduria su mobingu darbe. 85 proc. gydytojų bent kartais tenka kontaktuoti su infekcinėmis ligomis sergančiais pacientais – iš jų 56 proc. kontaktuoja dažnai. 67 proc. gydytojų bent kartais kontaktuoja su dirginančiomis medžiagomis. Iš jų – 33 proc. kontaktuoja dažnai. 33 proc. gydytojų bent kartais kontaktuoja su jonizuojančia spinduliuote. Iš jų – 18 proc. kontaktuoja dažnai. Nors tik 18 % gydytojų per savo karjerą yra patyrę traumą darbe, beveik kas penktas teigia bijantis patirti traumą darbe ateityje. 72 proc. gydytojų bent kartais tenka ilgą laiką išbūti neįprastoje pozicijoje (susilenkus, persikreipus). Iš jų – 50 proc. su tuo susiduria dažnai.

Raktiniai žodžiai. Rizikos veiksniai; profesiniai; darbe; paplitimas; gydytojais.